

Sygn. akt IV U 330/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Rafał Łatanik

Protokolant Żaneta Tatyra-Turowska

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2016r. w Częstochowie

sprawy W. D. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o odsetki

na skutek odwołania W. D. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 19 stycznia 2016r. Nr (...)

z dnia 9 marca 2016r. Nr (...)

zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje ubezpieczonemu W. D. (1) ustawowe odsetki z tytułu wyrównania renty za okres od 1 lipca 2011 roku do 31 grudnia 2015 roku płatne od dnia 21 października 2011 roku w stosunku do wyrównania renty za miesiące: lipiec, sierpień, wrzesień i październik 2011 roku, oraz od dnia 21 każdego z następujących po sobie miesięcy w stosunku do wyrównania renty za pozostały okres.

Sygn. akt IV U 330/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 stycznia 2016 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., wykonując wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 października 2015 roku przeliczył ubezpieczonemu W. D. (1) od dnia 1 lipca 2011 roku, tj. od daty określonej wyrokiem sądu, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Świadczenie przyznano okresowo do 30 czerwca 2016 roku. Równocześnie organ rentowy wypłacił należność za okres od 1 lipca 2011 roku do 31 stycznia 2016 roku w wysokości 34.700,63 złotych.

Decyzją z dnia 9 marca 2016 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu W. D. (1) przyznania prawa do wypłaty odsetek.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że decyzja z dnia 19 stycznia 2016 roku, którą wykonano wyrok Sądu, została wydana w przypisanym terminie,

a Sąd nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

W odwołaniach wniesionych do Sądu ubezpieczony W. D. (1) zakwestionował powyższe decyzje wnosząc o zasądzenie na jego rzecz zaległych odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie świadczenia za okres od 1 lipca 2011 roku do 25 lutego 2016 roku.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, iż wprawdzie Sąd Apelacyjny w K., w wyroku nakazującym zmienić wydaną decyzję, nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za wydanie niewłaściwej decyzji, to wynika to jednak wprost z opinii biegłego sądowego, na podstawie której wydany został wyrok zmieniający. Zakład bowiem nie czyniąc wszystkich możliwych ustaleń faktycznych nie wyjaśnił okoliczności koniecznych do wydania prawidłowej decyzji i dlatego przypisać mu można odpowiedzialność za opóźnienie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołań wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sprawy niniejsze zostały połączone do wspólnego rozpoznania i orzekania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W. D. (2) urodził się (...). Ubezpieczony posiada wykształcenie policealne - konserwator zabytków, pracował jako instruktor praktycznej nauki zawodu. Od dnia 21 lutego 1988 roku ubezpieczony uprawniony był do pobierania renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Świadczenie przyznano okresowo do 30 czerwca 2011 roku.

W dniu 28 lipca 2011 roku ubezpieczony wniósł o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Orzeczeniem lekarze orzecznika z dnia 20 września 2011 roku badany nie został uznany za niezdolnego do pracy. W wyniku rozpoznania sprzeciwu komisja lekarska Oddziału ZUS w C. w dniu 3 listopada 2011 roku wydała orzeczenie tej samej treści.

W wyniku powyższego wydana została decyzja z dnia 21 listopada 2011 roku odmawiająca ubezpieczonemu przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony nie zgodził się z powyższą decyzją i zaskarżył ją do Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C., który wyrokiem z dnia 5 października 2012 roku w sprawie sygn. akt IV U 96/12 oddalił jego odwołanie. Dopiero w wyniku rozpoznania apelacji Sąd Apelacyjny w K. wyrokiem z dnia 15 października 2015 roku w sprawie sygn. akt III AUa 22/13 zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy na okres od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2016 roku.

Powyższy wyrok wraz z aktami rentowym organ rentowy otrzymał w dniu 23 listopada 2015 roku.

Pismem z dnia 30 listopada 2015 roku Zakład poinformował ubezpieczonego o przesunięciu terminu wydania decyzji w związku z koniecznością ustalenia czy W. D. (1) jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz pobiera zasiłek dla bezrobotnych, ewentualnie czy pobiera jakiegokolwiek świadczenia z MOPS-u.

W odpowiedzi na powyższe zobowiązanie ubezpieczony pismem z dnia 14 stycznia 2016 roku poinformował organ rentowy, iż nie pobiera ani świadczeń z MOPS-u ani z Powiatowego Urzędu Pracy.

W dniu 19 stycznia 2016 roku wydana została decyzja przyznająca ubezpieczonemu prawo do renty za okres od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2016 roku.

W dniu 4 marca 2016 roku W. D. (1) wniósł o przyznanie zaległych odsetek za okres od 1 lipca 2011 roku do 25 stycznia 2016 roku z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia.

(vide: akta rentowe, akta sprawy tut. Sądu sygn. akt IV U 96/12)

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.) jeżeli Zakład -

w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania

i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W myśl z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia

w powyższym terminie (ust. 2).

Z kolei w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (ust. 1a).

Wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni (ust 5).

Ubezpieczony w dniu 28 lipca 2011 roku złożył wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. Do wniosku załączył zaświadczenie o stanie zdrowia od lekarza medycyny ogólnej potwierdzające występujące u niego nadciśnienie tętnicze drugiego stopnia, napadowe migotanie przedsionków oraz wypadanie płatków zastawki mitralnej, a dodatkowo jako współistniejącą astmę oskrzelową. W dokumencie wskazano przy tym na przewlekły

i postępujący charakter choroby oraz konieczność stałego leczenia internistycznego

i kardiologicznego. Orzeczeniem lekarza orzecznika z dnia 20 września 2011 roku badany nie został jednak uznany za niezdolnego do pracy. W wyniku rozpoznania sprzeciwu komisja lekarska Oddziału ZUS w C. w dniu 3 listopada 2011 roku wydała orzeczenie tej samej treści. Wynik tego badania okazał się jednak błędny, bowiem w toku postępowania odwoławczego okazało się, że ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy. Co prawda Sąd I instancji w sprawie sygn. akt IV U 96/12, powołując się na opinię biegłych z zakresu kardiologii oraz chorób wewnętrznych, oddalił jego odwołanie. Dopiero w toku postępowania apelacyjnego ustalono, iż ubezpieczony od 1 lipca 2011 roku nadal spełniał kryteria częściowej niezdolności do pracy, albowiem w stanie jego zdrowia od ostatniego badania nie zaszła żadna zmiana. Powyższe ustalone zostało w oparciu o opinię biegłego

z zakresu medycyny pracy, który odnosząc się zasadniczo do możliwości wykonywania przez badanego pracy na stanowisku konserwatora zabytków

(w związku z utratą kwalifikacji do pracy na stanowisku nauczyciela praktycznej nauki zawodu) uznał, iż badany nadal spełnia kryteria częściowej niezdolności do pracy, albowiem stan jego zdrowia wyklucza możliwość pracy na wysokości.

Zgodnie z powyższym i dyspozycją cytowanego art. 85, organ rentowy który nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia w przepisanych terminach, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia

w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Jak wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 w sprawie sygn. I UK 159/04 (OSNP 2005/19/308) wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa.

W związku z powyższym bezzasadne jest stanowisko organu rentowego, który powołuje się na treść art. 118 ust. 1a cytowanej ustawy, iż organ odwoławczy nie orzekł o odsetkach, a wydanie decyzji nastąpiło w przepisowym terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zakład błędnie przyjął, iż tą okolicznością jest data uzyskania informacji o nie pobieraniu przez ubezpieczonego zasiłku dla bezrobotnych oraz świadczeń z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, tj. 14 stycznia 2016 roku. W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było orzeczenie lekarza orzecznika orzecznika z dnia 20 września 2011 roku. Organ rentowy bowiem w tej dacie dysponował wszelkimi niezbędnymi dokumentami umożliwiającemu mu prawidłową ocenę stanu zdrowia ubezpieczonego. Z przedłożonego bowiem do wniosku z dnia 28 lipca 2011 roku zaświadczenia o stanie zdrowia, opatrzonego pieczętą lekarza medycyny ogólnej, w sposób niebudzący wątpliwości wynikało, iż ubezpieczony z uwagi na stan kardiologiczny nadal wymaga leczenia internistycznego i kardiologicznego.

Na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z dnia 1999 roku, Nr 12, poz. 104) odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń. Okres opóźnienia w wypłaceniu świadczeń okresowych liczy się od dnia następującego po ustalonym terminie ich płatności (ust. 4).

Termin płatności świadczenia ustalono ubezpieczonemu na 20-ego dnia każdego miesiąca.

Zdaniem Sądu odsetki z tytułu zwłoki w wypłacie świadczeń za okres od 1 lipca 2011 roku do 31 grudnia 2015 roku należą się ubezpieczonemu poczynając od 21 października 2011 roku w stosunku do świadczenia za miesiąc lipiec, sierpień, wrzesień i październik 2011 oraz od 21-ego każdego z następnych po sobie miesięcy w stosunku do wyrównania renty za pozostały okres.

Mając na względzie podniesione wyżej okoliczności Sąd w orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.